

Тақриз

ба рисолаи номзадни Камолова Гадобегим зери унвони «Асосҳои лингводидактикии таълими пунктуатсия ва нақши он дар саводнокии нутқи хаттию шифоҳии хонандагон дар дарсҳои забони тоҷикӣ»

Боиси хушнудист, ки баъд аз соҳибистиқлолии кишвари азизамон таваччуҳи аҳли илм ба пажӯҳиши масъалаҳои мубрами илми забоншиносии тоҷик бештар гардид. Дар ин замина ҳамасола тадқиқотҳои судманд рӯйи чоп меоянд, ки ҳар яке аз онҳо дар таҳқиқу баррасии мушкилиҳои илми забоншиносии тоҷик мавқеи хоса доранд. Аз ин фарзия баррасии аломатҳои китобат дар нутқи хаттию шифоҳии хонандагони макотиби миёна дар канор нест. Омӯзиши мавзӯи мазкур, бешак, дар муқаррар сохтани ҳадду ҳудуди истифодаи аломатҳои китобат дар нутқ, вазифаҳои забони онҳо ва муайян намудани фарқияту умумияти қорбурди онҳо дар нутқи хаттӣ кӯмаки бевоситаи амалӣ мерасонад.

Рисолаи мавриди назар, ки аз ҷониби унвонҷӯ Камолова Г. таҳия шудааст, маҳз ба ҳамин мавзӯъ бахшида шуда, кӯшиши навбатист дар самти нишон додани вазифаҳои аломатҳои китобат дар забони шифоҳӣ ва хаттӣ тоҷикӣ. Муаллифи рисола дар доираи се боб ва нӯҳ фасл ба ҳалли илмии мавзӯи интихобшуда даст ёфтааст. Дар бобҳои алоҳида ӯ дар хусуси вазифа, таъйинот, аҳамият, мавқеъ, истифода ва таълими аломатҳои китобат андешаронӣ намуда, мавқеи илмии ҳудро муайян месозад.

Мусаллам аст, ки дар замони муосир барои муқаррар намудани хусусиятҳои хоси нутқи хаттӣ аз аломатҳои китобат истифода мебаранд. Ба тарзи дигар, аломатҳои китобат дар нутқи хаттӣ соҳибони забон хусну қубҳи онро муайян намуда, ҳамчунин, роҳҳои дуруст истифода намудани онро муқаррар месозанд. Аз ин рӯ, аломатҳои китобатро метавон ҷаҳорҷӯбаи истеъмоли дурусти забони хаттӣ номид, зеро бе онҳо нутқи хаттӣ мо ба занҷири беохирӣ овозу ҳарфҳо шабоҳат дошта, маънии дилхоҳро дар мағзи шунаванда бедор сохта наметавонад.

Маълум аст, ки таълими аломатҳои китобат, хусусан, дар мактабҳои миёна аз аҳамияти илмиву амалӣ ҳолӣ нест. Таҷрибаҳои гузаронидаи соҳиби рисола, ки дар муассисаҳои миёнаи гуногуни ҷумҳурӣ ба амал омадаанд, собит месозанд, ки ин масъала то ҳол пурра ҳаллу фасл нашуда, усули таълими онҳо дар зинаҳои мухталифи мактаби миёна бознигарӣ мебоҳад. Махсусан, таълими аломатҳои китобат дар синфҳое, ки мувофиқи нақшаи таълимӣ ба омӯзиши ин мавзӯъ оғоз мекунанд, муҳим арзёбӣ гардида, аз омӯзгори дарсдиҳанда дониши мукаммали забонӣ ва маҳорати баланди педагогӣ талаб мекунад.

Хулосаҳои бадастовардаи диссертант ҷолиби диққат буда, истифодаи онҳо дар раванди тадриси аломатҳои китобат аз манфиат ҳолӣ нест. Мақолаҳои ҷопнамудаи муаллифи рисола муҳтавои ягонаи диссертатсияро инъикос намуда, мавзӯъ ҳалли илмии худро ёфтааст. Бо боварӣ метавон гуфт, ки рисолаи илмии Камолова Г. таҳти унвони «Асосҳои лингводидактикии таълими пунктуатсия ва нақши он дар саводнокии нутқи хаттию шифоҳии хонандагон дар дарсҳои забони тоҷикӣ» қори баанҷомрасида маҳсуб ёфта, унвонҷӯ сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ мебошад.

Мушовири илмӣ, доктори
илмҳои педагогика, профессор

Ҳочиматова Г.М.

Имзони Ҳочиматова Г.
тасдиқ мекунам.

Сардори РК ва КМ

Тавқиев Э.